

Forpligtelser overfor Konservatismen i Aarhus og gaa i Valggruppe med det konservative Folkeparti. . . . Det vedrører ikke Sagen, siger den højtærede Formand, dog med dæmpet Stemme, saa jeg tror ikke, han er blevet meget fornærmet paa mig, fordi jeg siger det. Men jeg synes, det bør nævnes her ved denne Lejlighed, hvor det ærede Medlem med saa stor Voldsomhed gaar frem imod et Lovforslag, der Gang paa Gang er forhandlet om her, og hvis Hensigt ingen kan være i Tvivl om — jeg tror heller ikke, det ærede Medlem Hr. Martin Hansen tør benægte, at det er vor alvorlige Hensigt at yde de Folk Hjælp og Støtte, som gennem mange Aar har været berøvet det retmæssige Udbytte af det Arbejde, de udfører paa disse Brug.

Saa er der talt om Grundlovsstridighed. Ja, hvor ofte har vi ikke hørt den Tale, naar vi drøftede Smaamandens Ret i Forhold til Ejendomsretten? Hvad er Ejendomsretten? Hvis jeg er Landarbejder under Bregentved eller Holsteinborg og har Kone og Børn og nødvendigvis skal have saa og saa meget at leve af, hvis jeg nødvendigvis maa have saa og saa stor en Dagløn for overhovedet at kunne forsørge min Familie og mætte mig selv, saa er min Ejendomsret udtrykt i mine barkedede Næver og i, at jeg siger: Jeg maa have den Dagløn. Og hvis jeg ikke selv kan gennemføre, at jeg faar den, gaar jeg til mine Kammerater under Holsteinborg, og vi møder hos det ærede Medlem Grev Holstein og siger: Vi kan ikke leve for mindre. Anerkender det ærede Medlem ikke dette for Ejendomsret? Det er nemlig den sande Ejendomsret.

Hvor har vi ikke hørt Tale om dette med Grundlovsstridighed og Ejendomsret! Under Spørgsmaalet om Lensgodsernes Overgang til Selveje og under Behandlingen af Fæsteloven i sin Tid. Det var Grundlovsbrud, hed det. Vi husker alle en tidligere Landstingsmand, der anlagde Sag og førte den op til Højesteret. Der var Sag om, baade hvorvidt Fæsteafsløningsloven og hvorvidt Lensloven var grundlovsmedholdelige. Men Gud ske Lov dømte Højesteret, hvor der sidder forstandige, samvittighedsfulde og, jeg kan tilføje, retsindige Mennesker, at Loven havde ved Magt at stande. I Grundloven foreskrives, at den lovgivende Magt er hos Rigsdagen, den udøvende Magt hos Regeringen og den dømmende Magt hos Domstolene; og at vi er fuldt ud sideordnede i saa Henseende med Domstolene, anerkender dog vel alle. Dette skulde Lovgivere som det ærede Medlem Hr. Holstein og det ærede Medlem Hr.

Martin Hansen, der faldt hinanden i Armene, og ogsaa andre lægge Mærke til og være med til at fremholde.

Det ærede Medlem Grev Holstein talte om, hvad der vilde ske, naar Slægten uddør. Maa jeg dertil sige, at jeg har ikke i saa mange Aar arbejdet med denne Sag, for at man skulde beskæftige Rigsdagen med de døde. Det er ikke de døde, man her foreslaar at lovgive om. Det, man her foreslaar at lovgive om, er f. Eks. de 72 Lejehusmænd, der findes i Thureby Sogn, et eneste lille Sogn i Præstø Amt under Grevskabet Bregentved. Det er levende Mennesker, det er Folk, der har Hjemstavnsfølelse, det er Mennesker, der gør deres Pligt og derfor nu kan komme og kræve deres Ret som Mennesker. De har endnu den Tillid til den danske Rigsdag, at den har Øre for saadanne Krav.

For øvrigt kan jeg, efter at Ministeren har talt, indskrænke mig til disse Bemærkninger. Jeg kan forsikre de ærede Medlemmer, der har talt imod dette Lovforslag, at denne Sag er saa god og retfærdig, at den bærer Sejren i sig selv.

Martin Hansen: Det ærede Medlem Hr. Andreasen var jo højlgt krænkede over, at det ærede Medlem Hr. Holstein og jeg syntes at kunne sympatisere med hinanden paa enkelte Punkter og fandt, at det var meget miserabelt, naar Husmanden og Greven saaledes fandt hinanden. Jeg maa sige til det ærede Medlem, at hvad enten det er det ærede Medlem Hr. Holstein eller det ærede Medlem Hr. Andreasen, jeg er enig med om noget, lægger jeg ingen Vægt paa, hvem det er, det gør for mig ingen Forskel. Jeg ser kun paa, hvad der er Ret, og hvad der ikke er Ret, det er det afgørende for mig, ikke om den Mand, jeg er enig med, er Greve eller Husmand eller Haandværker, eller hvad han nu er. Saa langt troede jeg egentlig ogsaa, at det ærede Medlem Hr. Andreasen var enig med mig.

Jeg maa sige til det ærede Medlem Hr. Andreasen, at store Ord gør det jo ikke i denne Sag. Det nytter ikke, at det ærede Medlem kommer op og fortæller, at man ikke vil gøre dette eller hint for de smaa i Samfundet. Det ærede Medlem skulde i alt Fald være klar over, hvad det er, han taler om, og hvad det er, der er blevet givet. Forholdet er jo nemlig det, at der er sikret de smaa Landbrugere et længere Brugsforhold ved Loven af 30. Juni 1919, og endvidere er der sikret dem, at de skal have Erstatning for de Forbedringer, de har foretaget paa Ejendommene, for saa vidt Leje-